

Bonhai Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrňe dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez knihicjischčeřni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétnu pshedplatu 40 pj. dostacż.

18. njedžela po žvjatej Trojizn.

Tap. st. 19, 23—40.

Sběžk a směšk w Efesu! Tutón wobras žam na žebi natwarjazh njeje, ale je powiežazh se žwojimi czemnymi scženami, na to waschnie schpihel sa wschě czaſh, a ſi dobom požylnjazh, dokelž tež žwětlo na nim zyle njepobrachuje.

1. Pawoł w 1. lisze na Korinthijskich piſche, so je w Efesu ſi džiwimi swěratami žo bědžil. To žo ſi czežka na tón podawki pocžahuje. Pschetož japoschtoł na radu a prōstu w swojich pscheczelow tehdy do roſſlobjeneho luda schoł njeje, ſi czimž budžishe njetrjebawshi a bjes wschego samyſla žo do žmijertueho stracha podał (ſcht. 30 a 31). Ale to trjehi, so je tehdy džiwje swěrjo w czlowjeku na ſjawne wustupilo, kaž to žamo hacž do dženžnischeho dnja pschi tajkim wjetšim ropocže žo počasuje. Czlowjek, Božemu ſłowu njepožluſhny, je wschudże a pscheko tón žamy, kotrež je był. To wucža naž wschitke sběžki hacž ſi najnowiſhim drohoty dla, kajkiž je na psch. njedawno we Winje wudýril. Kultura a zivilisacija njemóžetej tole swěrjo pojimacz ani woſkludžicž. Wobydlerjo bohateho a ſdželaneho Efesa wěſčež žo ſi njej hordžachu a wobydlerjo khěžorskeho Wina w naszych dnjach niz mjenje. A tola tajka wrótka wołańza, tajke tórne ſathadženje na dwě hodžinje a dleje, tam a jow! Pschi tym wschém najwiazh jich ſi zyla njevě, czehodla žu žo ſeschli (ſcht. 32). To je hotowe ſaſlepjenje, kijž žo wulkeje roſhorjeneje czrjodý ludži

bóřh mozuje. A we ſtwojim ſaſlepjenju je wona ſi wschemu hotowa, roſbiež, ſahubiež, haj ſrej pschelerž. Naschkararjo móža žo ſi lohkej prózu wurečecž: Naschi ludžo to byli njejšu a my ſi zyla niežo sa to njemóžemy. Móžno, so po jich myſli njeje bylo, so je tak daloko pschisichlo; dha je jich wina, so njewiedža, ſchto dyrbi a móže kóždy wjedžecž, kijž chze druhim ſi wodžerjom bycež. Móžno paž tež, so žu ſi dobrę wolu runje na to žo měrili; potom je jich wina czim wěſčischa. Na kóždy pad žu moralisžy we winje czi, kijž sa to dželaju, njespokojnosć ſbudžicž a ludži naſchęzuwacž.

Wono žo prascha, hacž je Demetriuſ ſe ſtwojimi pomoznikami do předka widžil, kajki kónz ſměje jich ſhromadžisna. Ale njech je temu kaž chze, won je tola wučzinjeny naſchęzuwacž. Schtož jeho czérjesche, bě pjenježny wuzitl. Psches Pawołowe předowanje bě w Efesu a we ſchěrokej woſolnoſci ſłowo teho knijsa mózniſe pocžalo roſcž a pschibjeracž. Sſnano ſłotniſy, kijž te ſlěborne kletki, to je małe ſlěborne modelki kražneho Dianineho templu dželachu, kotrež bychu wophtarjo templo rad jako dopomjenki ſe ſtwojeho pucžowanja ſkopowali, wopravdże hžom na ſtwojeho móſchni pytnychu, so majestosć jich žiwiſazeje bohowki woblědnje. To paž nihdže czerpicž njechadža, so w tym dypku ſchłoduju. Weso dželo a warba dyrbi bycež, bjes wifikowanja a pshedawanja njeindže. Ale njeje woſidny ſacžiſhcz, hdyž czi, kijž žu jeno ſwojich dohodow dla w starosczi, czinja, kaž bychu ſi wutroby ſwojeje boheweje czescz pytali, a ſi hněwom kaž bjes roſoma hodžiny

dolho wołaju: „Wulka je Diana Efesiskich!” Mahrabność żenje rjana a dobra człowieknej njeje, ale je wożebje hrośna, hdyz wero wukupuje na pjenieżny wuzitk abo hdyz ʃo wérje pschecziwja pjenieżnego wuzitka dla. Też w tshesczijanstwie je bohużel wjele pschibójskeje ʃlužby w czelnych žadoseczach. Schtó ʃu jejni horliwi wukhwalerjo? Husto czi, kiz ʃwoj dobytk czahnu s jich pschibójskeje ʃlužby. Pschecziwo pschiboham nascha najswieczišča wéra steji. Schtó ʃu jeje njepscheczeljo? Sažo mjes druhimi czi, kiz ʃo boja, so mohli, hdz by po njej schlo, mjenje sažlužicž. Alle je dha wopravdze wscho wuzitk, schtož ʃo tajki ſda bhež, a je dha wscho schkoda, schtož je na nju podobna? By ty neschto ſhubil, bheži dyrbjal neschto mjenje warbowacž, ſa to pač dobył dobre ſtědomnje, mér dusche a węcznu ſbóžnosć?

2. Tačo bě lud dolho wołał a ſathadžał, kanzlerzej, potajkim wyſchnosczi, ʃo poradzi jón ſpoſoječ. Jego ʃłowa ʃu mudre a prawe. Hacž runje tačo pohan ʃo t ſwojej bohowzy wsna, dyrbjesche tola Pawołej abo jeho towařſhomaj wobſwědczicž, so ani tempa rubježnikaj ani haniccerzej bohoweje njeſtaj (ſcht. 35—40). Jego ʃłowa ʃu kaž ʃwětle pruhi, kiz sczénny hewak czmoweho wobrasa pschelamaju. My, kiz na Pawołowy bok ʃlusčamy a ſtupimy, ſtejmy ſa tym, so by tež nam nascha wyſchnoscž derje pomhacž mohla. Radžene njeje, ſebi na druhe waſchnie pomhacž chzycž, ʃnano ſe ſwarjenjom pschecziwo tym, kotsiž hinač wérja a ſteja. Pawoł to ani w Efesu ani nihdže ſpytał njeje. Kneſej je dusche dobyč ſytał ſ duſchowpaſtyskej luboſežu. Tajke cziche dželo je lepsche hacž ſkorzicž, ſwaricž abo hewak ſchto. Kražna węz pač je, wohladacž rukowanje praweje a mudreje wyſchnoscze. Wona niemóže kóždy króč nastacž ſběžka ſadžewacž, ale pschewinjena wot njeho lohzy njebudze. Kaf wulke ſamolwjenje ma tola kóžda wyſchnoscž ſama ſa ʃo a ſa zylý lud! A kaf ważne je, ſa nju dobroproſchenje czinicž, so bychmy ſo jeje ſchkitom cziche a poſojne ſiwenje wiescž mohli we wschej bohabojaſnoſci a poſcziwoſci, kaž Pawoł ſam napomina!

Hiſcheče druhe ʃwětlo pač na zylý podawk pada, a to je ʃwětlo ſ wyſoka. Dianina węz ʃo wjedze kaž nawaſne morjo, kotrehož żolmy ſchumja we wichorje. Alle tón Kneſ w njebjeſach mjeſczi, kaž tež jeho motrocžy mjeſcza. Wón može mjeſczeč, dokež je prawo a móz na jeho ſtronje. Pschichod je to dopočaſal. Kafasž, wyſchſchi měſchnič, njewědomnje węſchczesche, hdyz praſeſche: „Lepje nam je, ſo jedyn człowiek wumrje ſa lud, dyžli ſo by zylý lud ſahinył.“ Demetruſ tehorunja njewědomnje węſchczesche: „A ʃo stanje, ſo jeje kražnosć ſahinje“ (ſcht. 27). Jeje templ dawnno w roſpadankach leži, jeje „njebjeſke ſhwyczo“ je dawnno ſhubjene. Alle: Jeſuſ Kryſtuſ, naſch kral, knježi, t nohomaj wscho jemu leži. Čeho dla ſebi žadam, ſo by ſečzał a ʃo mózny wopokaſal, hdyz wulke ludowe ſhromadžiſny ſ kleſkanjom hanjerjam a pschejerjam w naſhim čaſu pschihloſuja? Řemu to trjeba njeje ani tym, kiz we wérje na nim wiſzaju. Pawoł je tež tutej tħſchnosczi kaž wschej druhej ſebi t temu ʃlužicž dał, ſo czim bōle na Boha ſpuscheczeč, kiz pomha, na Kneſa, kiz wot ſhmjercze wumóže. Wſchitke njepscheczelſtwo pschecziwo Jeſuſej a jeho evangeliſej je hižom ſudzene. Wo nim ſteji piſzane: Podarmo! Čeſpajmy tež my ſebi we wschej tajkej tħſchnosczi, haj ſ njeje ſameje pscheko

nowu móz a tħrobloſež, ſo njebudžem⁹ wopuschczeni a ſo Kneſ ſam powjedże ſwoju węz a čeſcž.
Hamjen.

Z. w K.

Biblija w maczeńnej ręčji.

W franzowskej wójni ſo ras němſz̄ wojaz̄ na wjeźnym torhoſchęzu na Božu ʃlužbu ſhromadžichu. Hudžba ſadžela khoral: Sa twjerdy hród je naſch Bóh ſam. Runje počaſtu wojaz̄ ſpěwacž, duž pschistupi bur, kiz mějeſche tolſtu knihu pod pažu. Wón mjes wojakow ſtupi a ſobu ſpěwasche. A ſ jeho wocžow ſo najwjetſche wjeſele blyſtſczeſche.

Hdyz běſche ſemſchenje nimo, ſo wojaz̄ wobſtarneho bura praschachru, tak je to móžno, ſo wón tu woſrjedž Fransowſkeje němſki roſyml a ſo na evangelskej Bożej ʃlužbje wschón wjeſekh wobdžela. Duž wón wojakam powjedasche, ſo bu wón něhdj jako mała ʃyrota ſa čaſh Napoleonoweje wójni wot franzowskeho marketendarja ſobu do Fransowſkeje wſat̄. „A w tutej wých“, tak powjedasche, „mje potom, dokež běch ſchoril, ležo wostajichu. Duschni ludžo ʃu ſo pač nade mnú ſmilili a ſu mje ſa džecžo pschijeli. Tak ʃym w zusbje wostał. Mjes tym je ſo 65 lét minylo. Dženža ſažo prěni króč ſwoju maczeńnej ręč ʃlyſchu, tež ſažo prěni króč němſki ſherlusch a němſke předowanje.

„Sa dyrbju ſo džiwacž“, tak jedyn ſ wojakow rjeſny, „ſo Wý hiſcheče naſchu ręč ſnojecze. Wý jara derje němſki ręčicze, haj rjeſiſho dyžli my.

Duž jim bur tu knihu poſafa, ſotruž pod pažu džeržesche. Tu bibliju ſebi něhdj jako ſwoje jeniečke ſublo ſobu do zusb̄ wſach. Wona je wschě te lěta ſo mnú w lubej maczeńnej ręči ręčala a bě rjany ſwjask mjeſe mnú a mojej domiſnu. Wona je mi wótzowſku wero wobarnowała. Nětko drje ʃym bohaty muži ale ſterscho hacž ſwoju němſku bibliju bých ja wschě ſwoje pola a ſuki puſchil.“

Šlowa tuteho jednoreho bura czinjachu na wojakow mózniſchi ſacziſche, hacž duchowneho předowanje.

Maczeńna ręč, wéra a pobožnoſcž, tutej tſi węz, ſu wschaf wot Boha tak twjerdze hromadu ſplečene, ſo, hdyz jene wutorhniſeſh, tež to dwoje druhe czeſpi.

Kſhiž wérjazych.

(Komm', Herz, und ſerne ſchauen ſc.)

Hlóž: Nětko wotpocžuje hoſa —.

Pój, hladaj, luba duscha,
Schto wérjazym ſo ʃlusča
Tow ſhonicž we wéri.
Bóh ſam, tón Kneſ, jich wodži
A jara džiwnje ſhodži
Tu ſe ſwojimi ſwjoſthmi.

Czi Boži wuswoleni
Sſu jow czi wurudženi
A runja najkhudſchich.
Wo ſmilnoſež husto proſcha
A ſ Lazarom kſhiž noscha,
A tola je to njebjo jich.

Bóh rad jich bōle ſchwika,
Hacž žanoh' pschecziwnika,
A tola je jich Wótz.
Wón wutroby jim ſrani,
So ſkorža roſkamani,
Tich ſahoja pač jeho móz.

Kež směja hvedow jažnosćz,
Tow tola žanu kražnosćz,
Ach husto, nimaju.
Tu khodža w cžemnym doli
A w njewješezej holi,
Kež blónza budža we njebju.

Zich dusche pokorjene,
Kaž stwielčka naemijene,
Kaž palmy tola ktu.
A hacž tež se stysknoſcžu
Sso strachujia psched ſłoscžu,
Dha wſchak we bitwach dobuđu.

Kaš leži sahon žita
A kaš je trawa ſbita
Po wſchitkin njewjedri!
Hdyž deſchcz paš ſeſhibuje,
Dha wěſtik ſeſbehuje,
A potom blónčko ſaſtwecži.

Tak ſu eži wěrni maju,
Eži ſ placžom wuſhywaju,
Hdyž ſteja we kſchizu.
Zich duscha Boha žada,
S jich wōčka kylsa pada,
A rjenſcho roſcze po deſchczu.

Duž, Wótcze, budž nam hnadny,
So by ſo wuſhyw radny
W wſchech wjedrach poſtaſal;
So kloſhy, kiž ſu kčele,
Tež býchu ſorna mèle,
Hacž wožny čaž by naſtaſal!

Jan Kilián,

w ſwojim čažku ſarař w Kotezach a Dubach,
kž 1886 jako duchowny ſerbiskeje kolonije
„Sserbin“ w Teražu wumrje.

Hdže je wascha wěra?

Luk. 8, 25.

Czechodla nam wěra pobrachuje? Njeje naſche žiwjenje połne ſwědczenjow bójſkeje miłosćze a pomož? Džen' dnjej powjeda, a nóż nožy čini to ſ wjedzenju, kaš wulki a kražny tón. Kežes je a kaš dobročiwy; ſ kóždym ranjom je jeho dobrota nowa nad nami. Czechodla nam wěra pobrachuje, hdyž je nam tola Boža luboſcz w jeho jeniczonatodženym ſsyhu ſjewjena, kotrehož je nam wón ſ ſbóžnoſci do ſwěta poſkala? A tola nochze naſcha wutroba ſ Bohu hnady a mudroſćze žaneho połnego dowěrjenja ſapſhijecž. Haj, ja wuſnawam, ſo je moja wěra husto prawje mała a ſlabia a ſo ſym potom na tym, ſo ſwojego dowěrjenja wſdańcaž, a ſ temu hafle tajlich nusow trěbných njeje, kaž tam pola wužobníkow na kóždi, jako ſo wichor na jěſor ſběže a žolmých jich nadpadžechu, ſo běchu we wulkej ſtrachosćzi a wolaču: Mischtrje, my kónz woſmjem! Ach ně, husto móže mje mała mróžalka na mojim žiwjenjskim njebju hižom ſtruchleho ſčinicž, haj, zyle njetrébne roſmyſlowanja ſamoža naž ſnjeměrnjowacž, a tež bjes ſwonkownych pschicžinow ſo wichor dwělowanja we wutrobje poſběhuja. Hdže je potom wěra, na kotrūž mje tón Kežes pscheproſcha a ſa kotrūž mi jeho ſłowo prawo dawa, kotrūž drje tež hižom druhim předowach a netko ſam nimam, hdyž je mi nuſna? O ſo by nam tón

Kežes wěru ſbudžowaſ a poſylniaſ! My džě niemóžemy žaneje wěſteje kroczele w žiwjenju ſčinicž, nježinimy ſi ju ſ dowěru na Boha; ani ruſu ſ dželu njeſamožu wjeſele hibač, hdyž we wěrje ſwój ſkutk njeſapschijam; a hdže namaſam wutrobitoſcž a móz ſa wojowanje, mam-ly do bitwy cžahnyčz bjes wěry?

Hdže je wascha wěra? Tak ſmy tež we ſwojim ſwědomnju prascheni, tak husto hačz wot Božej ſaſnje twochujem ſ a mjeſ ſobu daſwamy na luboſczi pobrachowacž; pschetož njepoſbluſhnoſcž pschecžiwo Bohu a njeſubocžiwoſcž pschecžiwo bližſhemu ſ njewěry wuſhadžatej. Hdyž paš wěra ſaſzo wotucži, potom je tež horliwoſcž a wutrobitoſcž ſ nowa ſbudžena, a wozci, kotrejž ſ njeſbeſham ſ dowěru ſhlađujetej, matej nowy jažny poſlad tež napſchecžiwo bratram.

Duž pomhaj nam naſch ſwěrny Bóh, ſo my kóždý džen', nam hnadnje ſpožčeny, we wěrje ſpočinam ſ a doſonjam ſ, tak ſo ſu tež plody wěry na naſchim žiwjenju wižecž, a my hromadže ſhoniſy a wobſwědčicž móžemy, ſo je wón w kóždym čaž naſcheje wutroby troſcht a naſch džel.

F.

Biſjowy kherluſch.

We Wulſich ſdžarach džen' 8. oktobra na ſemſchach ſpěwanj*.

Bohu džak!

Kežes džak, ſo ſmilnje dawa
Khléb a wſchitku potrjeboſcž;
Jeho luboſcz ſ nam je prawa,
Poſlikža nam wſchego doſcž.

Bohu džak!

Kežes džak, ſo ſ dželu možy
Naſhom' čeſku woſradža;
Duschu naſchu woſnjo, w nožy
S hnadu rjenje woſchewja.

Bohu džak!

Kežes džak! to, ſuba duscha,
Dženža ſ wjeſ'lym hloſkom praj!
Se ſkutkami, kaž ſo kluſcha,
S ſwojom' Wózzej kħwalbu daj.

S.

Šwědczenja wěry ſe ſtarých čažow kſhesczijanskeje zyrkwe.

(Po ſtarých žórkach podate wot M. w M.)

3. Pschimanje a ſalitanje kſhesczijanskeje wuežby a žiwjenja.

Piſmo wěſteho kſhesczijana Minuzija Felixa, kž je woſkolo 200 lět po Chrystuſu naſtało, poſkaže, kajke wězy pohanjo tehdh kſhesczijanam wumjetowachu a kaſ ſo nich ſudžachu. Dwoj, kſhesczijan Oktavius a pohan, ſ mjenom Bázilius, ſo tu roſréczujetaj. Pohan pschima kſhesczijanstwo a Oktavius je ſakituje.

Pohan Bázilius praj: Czežko njeje dopoſkaſacž, ſo je w člowiſkim žiwjenju wſchitko njewěſte, dwělomne a khablate. Gſnano ſu džele ſwěta jeno psches pschipadne hromaduſběženje (maſkliw dželow, atomow) hromaduſtajene, roſdželene a wutworjene; kotrej Bóh je ſarjadowař?

Oktavius ſnapſchecžiwi: Mi ſo ſdadža ludžo, kž wěra, ſo je tónle khumſchtny twar ſwěta niz po bójſkim pschemyſlenju ſo

* Bohužel je ſo týdženja wotčiſheſenje tuteho kherluſcha pschehlađalo. F.

dokonjali, ale ſo tak-ciež psches njepſchemyſlne hromaduſeſpaze ſrjódki ſo hromadu ſplazał, kaž býchu žaneho roſoma, žaneje khamnoſcze něſchtu wobledzbowac̄ njeméle, haj žaných wocžow we hlowie. Pschetož ſchto móže tak ſjawne, njeprejomne a jaſne býč, hdyž wocži ſ njebiu poſběhujesch a, ſchtož je ſpody a wokoło naſ, ſ pscheptowozym wocžtom wobhladuijesch, hac̄ ſo je jemu wýſhſche býče ſ njeuměrjenej duchownej mozu, wot kotrehož ſo zyla pschiroda wožiwja, hiba, žiwi a wodži? Pohladaj jeno na njebo ſame, kaſ daloko ſo wupina, ſ lajkej torhazej ſpěchnoſcžu ſo wobroęza, kaſ w nozy w hwěſnej psche ſo blyſchezi, wodnjo w žlónczej kraſnoſczi ſwěczi, a th ſpōsnajesch, lajki ſpodziwny a býſki je khamſt, ſ kotrehož najwýſhſchi wodžer jón w runej waſh džerži. Hdyž by ty do někajkeje kheze pschihedſchi wſcho derje ſeftajane, ſarjadowane a wupyschene widžał, by tola na kóždy pad ménil, ſo knies nad njej rukuje, kíž je wjele lěpſchi hac̄ wſchitke tamne rjane wěžy. Dokelž nětk njebiſha a ſemju wopomnjo mudry porjad, ſedžbliwoſcž a ſpſchiprawjenje ſpōsnajesch, dha dyrbis̄ tež wěricž, ſo je knies a wótz wſchego ſwěta, kíž je kraſniſchi hac̄ ta hwěſdzina ſama a jenotliwe džele ſwěta.

Zäzilius dale: Kſchecžijenjo ſo na potajnych ſnamjenjach ſpōsnaja a ſo lubuja, ſkoru předy hac̄ ſo ſnaja; woni tež w poſchitkim w hromadze lóſchth haja a ſo býs wuſacža bratſja a ſotři mjenuju, ſo býla psches pschitwacže tuteho ſwjecženeho mjena wſchēdna njeprózniwoſcž krejna haniba.

Powjescz wo ſwjecžiſnje thch pschitupjazych je kaž graſocžiwa tak ſnata. Małe džecžo, ſe žitom pschikryte, ſo býchu ſo czi něčo njeſhlaſy ſjebali, ſo jím ſ jědži pschedſtaji. Tuto džecžo ſo wot teho noweho, kíž ſo ſ požypamym žitom ſ tei wérje ſawjedže, ſo je kaſanje njeſhlaſaze, ſrani a ſkónzuje. Krej džecža — lajka hroſnoſcž! — lacžni hrébaja, wo roſčaſcžowane ſtawh ſo torhaja a psches tutón wopor ſo ſbratſja. Psches ſhromadne wjedženje wo njeſutk ſebi mjes ſobu mječenje ſawjeſča.

Hdyž ſu — Zäzilius dale wobſkoržujo rěči — po bohatych wjeſelach bliða ſo hoſczo prawje roſhorili a je psches wopicze cželnoſcž ſo ſopalila, potom ſo poſ, kíž je ſ ſwecžnilej pschitwafan, ſ kuſom, kíž ſo jemu přjódkežiſnje dale dolhoſcze ſchnór, ſ kotrež je pschitwafan, naſabi, ſo by ſa nim ſlecžil. Že ſo tak pschera- džaſa ſwěza powrócžila a wuhaſla, potom ſo po cžmje na nje- haúbita waſchnje ſwjaſti njehornych žadofeſzow ſwjaſaja, kaž to runje njeveſtly pschipad chze.

Oſtavianus ſnapſchecžiwi: Th praſiſh, my ſwjecženje psches krej ſkonzowanego džecža doſtawamy. Maſch th to ſa mózne, ſo mohle ſo tajke něžne małe cželko do ſmjerče ſkaſacž, ſo mohle ſchto krej nowonarodženeho džecža pschelecz abo hrébacž? Nichto to wěricž njemóže, khiba byl ſam kham to ſežinicz!

Naſ ſapjelnja dale — a to je waſche hněwanje — luboſeſ mjes ſobu; tak ſo mjenujem ſmes ſobu — a to waſchu ſawjeſč ſbudžuje — bratſjo jako cžlowiſh ſynojo teho jeneho býſkeho wótza, jako towařſchojo wérh, jako ſobuherbojo nadžije. Wy wſchal ſo mjes ſobu ſedžbu nimacže, ſo mjes ſobu ſ hidženju roſpalicze a ſo jako bratſja njeſpōsnajecze, khiba hdyž bratrowske mordaſtſtwo wobeňdzeſcze. Wy khostacze hroſne njeſutki, pola naſ je hžom pomýklenje na tym hréſhne; wy ſo ſobuwědomných po bojeſce; my hžom ſwědomnja ſameho ſo bojimy; ſ waſchimi ludžimi ſo jaſtwa mjerwja, kſchecžijana tam njenamakaſh, khiba jako marträra abo wotpadnjetiza.

Zäzilius: Džel wot waſh kſchecžijanow, a to tón wjetſhi a po wſhem wobkrucženju lěpſchi, trada, ſhmu mrěje, ſo cžwiluje, hloži, a Bóh to cžerpi a njewobledzbuje, njecha abo njemóže tym ſwojim pomhacž, tak njemózny a njeprawh je. — Po tajkim, hdyž je ſchřicžka roſomnoſcze a poſornonoſcze we waſh, wostojcze ſo teho,

njebiſke rumy a podenđzenja a potajnoſcze ſwěta dophtacž chžycž. To dožaha, na to najblížſche hladacž, woſebje ſa ludži býs wocženoſcze a ſdželanonoſcze, býs wocžehnjenja a ſnacža žiwenja, kíž níčo wo politiſkych wobſtejnoscžach njerohymja, ſaha býchu tež nabožne wěžy roſklas̄ möhli.

Oſtavius: Hdyž Zäzilius ſo ſ tym tajil njeje, ſo je jemu miersaze, ſo njeſdželani, khubži a njewědomni ludžo wo njebiſkich wězach ſo roſrčzuja, njech tola roſpomni, ſo ſu wſchitzh cžlowjeſkojo roſoma a dara wobledzbowanja dželomni a ſo je wědomostna myſl níz prawo někajkeho ſtava, ale pschirodženj dar ſtôrby.

Hdyž my ſ wulkeho džela ſa khubžich placžimy, to žana haniba njeje, ale khubalba ſa naſ. Dobre žiwenje ducha ſlabi, měra jeho poſkylnja. Wysche teho: Kaſ móže tón khuby býč, kíž žaneje poſtrjenoſcze njeſacžuwa, zuſeho ſubla ſebi njepožada, kíž je bohath w Bosy? Škerje je tón khuby, kíž, hac̄ runje ma wjele, tola hiſhceje wjazy žada. Kaž je puežowař lěpſchi, cžim lóžsche jeho brémjo je, tak je tež na tutym puežu žiwenja temu najlepje, kíž ſebi je ſ khubobu ſohke cžini a níz pod brémjenjom bohatſtwa jachli. — Hdyž cžlowiſke ſlaboſcze cžujem ſa pod tym cžerpimy, to khostanje njeje, ale wójnske ſwucžowanje. Pschetož duſche móz ſo pschi cželny cžerpjenjach poſhyscha, a njebože je husto ſchula poczinſkow; haj býs ſwucžowanja thſchinoſcze mozy ducha kaž cžela popuſcheža. — Tak budžem ſa ſphtowanjach kaž ſkoto we wohnju ſphtani, — a tak móže kſchecžian ſo njebožowny ſdacz, ale níz býč. Wy ſami ſ njebožom ſphtanych mužow do njebiſh poſběhujecze, kaž Muzia Szävolu (kíž ſebi da wýſche wohnja ruku palicž). Ale kelfo thch naſich (kſchecžianow) ſu jo býs ſynka bohoſcze ſnježli, hdyž bu jím níz jenož prawa ruko, ale zyle cželko ſpalene, hac̄ runje mějachu to we ſwojej mozy, ſo puſhczicž dacž. Schto dha mužow ſ Muziom pschirunam? Maſche žony a džecži kſchizow, cžwilow, torhazych ſwěrjatorow a wſchech ſtróželow wotprawjenja psches býſki ſahorjenu wutrajnoſcž w bohoſczi ſedžbu nimaja.

Dženža jeno jedyn džen.

We wjetſhzej khorowni psched ſrótſkim khoru ležesche, kotrehož ta myſl, ſo ſměje ſhano dolho na khoroložu ležecž a wſchego džela ſo ſminyč, jara týſchesche. Hdyž leſkar ſaſo ras ſ njebožom poſhlaſacž pschitadž, ſo by jeho ranu ſ nowa ſwobalał, ſkrobli ſo khoru a praschecſche ſo leſkarja: „Prajče mi tola, lubu ſkneže, kaſ dolho ſměju dha hiſhceje khoru ležecž?“ Wobſtarh leſkar pschecželnje na njeho poſhla a wotmolwi: „Dženža jeno jedyn džen.“ Š tym ſo wotſali. Woſhlaſtka pak, kotrež wiđeſche, kaž ſo khoru nad tutym praschenjom džiwasche, rjeſny: „Tak tutón leſkar ſkódemu wotmolwja. Wy budžecze ſo ſ tym wotmolwjenjom ſpoloſicž dyrbjecž. Wón derje wě, khoru ma doſcž na tym, ſo dženžniſcheho dnja cžerpjenje njeſe. Duž ſebi psches staroſcž wo pschichod ſwoje cžerpjenje hiſhceje powjetſhiciž nježmě. Žeho khoru dyrbja dženža ſměrom ležecž a wſcho dalsche do Božeje ruki poſožicž.“ Hdyž býchu tola wſchitzh khoru ſebi tole wopomnicž chžyli!

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož poſa knjeſow duchownych, ale tež we wſchech psched a w ařnjach „Sær. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchitwórcz ſéta placži wón 40 pj., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 pj. pschedawaju.